

16.05.2019

Asia/8

§ 88

Atlantinkatu ja Länsiterminaali raitiotien rakentaminen ja ratasähkötyöt, hankesuunnitelmat

HEL 2019-005342 T 08 00 02

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta esitti kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi

- Atlantinkatu ja Länsiterminaali raitiotien rakentamisen hankesuunnitelman 15.4.2019 ja
- Atlantinkatu ja Länsiterminaali raitiotien ratasähkötöiden hankesuunnitelman 15.4.2019

esityksen mukaan niin, että hankkeen kokonaishinta yhteensä sisältäen suunnittelun, rakennustyöt ja hankkeeseen sisältyvät erillishankinnat sekä hankintojen aikaiset lisä- ja muutostyöt on 9,82 milj. euroa (alv 0 %).

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Otto Kyrklund, projektipäällikkö, puhelin: 393637
otto.kyrklund(a)hel.fi
Rauno Iivari, projektipäällikkö, puhelin: 040 1603398
rauno.iivari(a)hel.fi

Liitteet

- 1 A-Hankesuunnitelma_Atlantinkatu_ja_Länsiterminaali
- 2 Atlantinkatu ja länsiterminaali (Sähköistys)_Hankesuunnitelma
- 3 Piirustus - Hankkeen rajaukset ja vaiheistus

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Atlantinkadun ja Länsiterminaalin raitiotien rakentaminen täydentää Jätkäsaaren raitiotieverkostoa vastaamaan kehittyvän asuin-, työpaikka sekä satama-alueen matkustajatarpeisiin. Lisäksi Jätkäsaaren osayleiskaava määrittää alueen joukkoliikenne hoidettavaksi raitiovaunuliikenteenä.

Hankkeen strategiasidonnaisuus

Helsingin kaupunkistrategiassa 2017-2021 (kaupunginvaltuusto 27.9.2017, 321 §) todetaan, että liikennejärjestelmän toimivuudesta huolehditaan liikenneinvestoinneilla ja että kestävien liikennemuotojen kulkumuoto-osuutta kasvatetaan. Päätösehdotus tukee näitä kaupunkistrategian tavoitteita kestävä kasvun turvaamisesta ja on näin strategian mukainen.

Suhde muihin päätöksiin

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 10.6.2009, 143 §, Jätkäsaaren raitiotieverkon perustamissuunnitelman, jonka pohjalta Jätkäsaaren raitiotieverkon rakentamista on ohjelmoitu.

Helsingin seudun liikenne –kuntayhtymä (HSL) hyväksyi 10.2.2015 Helsingin kantakaupungin raitioliikenteen linjastosuunnitelman.

Yleisten töiden lautakunta hyväksyi 16.8.2016, 324 §, Atlantinkadun katusuunnitelmat ja, 325 §, Atlantinsillan katusuunnitelman.

Hankkeen lähtökohdat ja tavoitteet

Atlantinkatu on uusi katuosuus, joka täydentää Jätkäsaaren liikenneyhteyksiä ja joka mahdollistaa asemakaavan mukaisen asunto- ja toimitalarakentamisen alueella. Kadun rakentamisen myötä voidaan toteuttaa osayleiskaavan mukaiset liikennejärjestelyt ja raitiotien reittiyttyvät Jätkäsaaren alueelle. Atlantinkadun raitiotie täydentää Jätkäsaaren raitiotieverkostoa HSL:n raitioliikenteen linjastosuunnitelman mukaisesti.

Raitiotie kasvattaa joukkoliikenteen osuutta liikenteestä kokonaismatkustajamäärällä mitattuna. Raitioliikenteen palvelutason nostaminen Jätkäsaaren alueella vastaa kehittyvän asuin-, työpaikka sekä satama-alueen matkustajatarpeisiin. Hankkeen toteuttamisen myötä raitiolinjasto laajenee Jätkäsaarissa. Linjat 7, 8 ja 9 saavat uudet päätepysäkit, kun hankkeen viimeinen vaihe on toteutettu.

Raitioteiden suunnitteluohjeiden mukaisella raitioradalla edistetään raitioliikenteen kehittämistavoitteita luotettavuuden, nopeuden, sujuvuuden ja häiriöttömyyden parantamiseksi.

16.05.2019

Raitioratahankkeen kaikille kolmelle vaiheelle tehdään yhteinen hanke-suunnitelma, jotta kokonaisuuden kustannukset pystytään esittämään yhdessä ja vältytään hyväksymismenettelyn pilkkoutumiselta. Lisäksi on tarkoituksenmukaista yhdistää raitiorataa ja ratasähköä koskevien hankesuunnitelmien käsittely ja hyväksyminen.

Osa raitioradan ja katusuunnitelmien mukaisista katurakennustöistä on todettu tarkoituksenmukaisiksi ohjelmoida toteutettavaksi yhteisinä kunnallisteknisinä (YKT) hankkeina. Helsingin kaupungin liikenneliikelaitos (HKL) on yksi YKT-hankkeiden osapuolista.

Hankkeen toteuttaminen

Atlantinkatu toimii alueellisena kokoojakatuna Länsisatamankadun sekä Tyynenmerenkadun välisellä osuudella. Asuntorakentaminen Atlantinkadun varrella on käynnissä ja siten raitiotien valmistumiselle on aikataulupainetta, jotta alueelle muuttavat asukkaat pääsevät toimivan joukkoliikenneyhteyden piiriin.

Raitiotiekaistat rakennetaan Atlantinkadun keskelle ja pääosin korotettuna muusta liikenteestä.

Hanke toteutetaan kolmessa osassa alueen muiden rakennushankkeiden etenemisen mukaisesti. Jätkäsaaren alueella olevat kaksi väliaikaista raitiotien kääntösilmukkaa säilyvät käytössä, kunnes hankkeen toisen ja kolmannen vaiheen toteutuksien myötä ne jäävät käyttämättömiksi ja ne voidaan purkaa sen jälkeen.

Hankkeen ensimmäinen vaiheessa rakennetaan raitiorata Atlantinkadulle kadun rakentamisen yhteydessä. Rakennettava osuus rajoittuu pohjoispäässä Länsisatamankatuun ja etelässä Tyynenmerenkatuun. Atlantinkadun rataosuus liitetään pohjoispäässä nykyiseen rataverkkoon Välimerenkadun ja Länsisatamankadun risteyksessä. Atlantinkadun eteläpäässä raitiolinja yhdistyy Tyynenmerenkatuun nykyisen linjojen 7 ja 6T päätepysäkin kohdalla Länsiterminaalin luona.

Hankkeen toisessa ja kolmannessa vaiheessa toteutetaan kääntöympyrät Jätkäsaaren Bunkkerin tuntumaan sekä Tahitinkadun kohdalla Atlantinkadun varteen.

Bunkkerin edustan kääntöpaikka rakennetaan tämän hetken arvion mukaan vuonna 2022 alueen muiden rakennustöiden valmistuessa. Bunkkerin kääntöympyrän myötä Saukonpaaden nykyinen päätepysäkki jää käyttämättömäksi ja puretaan muun rakentamisen toteuttamiseksi alueelle.

16.05.2019

Toinen uusi kääntölenkki toteutetaan Atlantinkadun varteen ja se kiertää korttelin Kanariankadun, Tahitinkadun ja Samoankujan kautta. Kääntölenkin rakentaminen ajoitetaan tapahtuvan, kun sen välittömässä läheisyydessä olevat rakennukset on saatu valmiiksi. Kääntöympyrä toteutetaan arviolta vuonna 2023. Tahitinkadun kääntöympyrän myötä voidaan purkaa myös Länsisataman Terminaali 2 edessä sijaitseva nykyinen kääntöympyrä.

Atlantinkadun, Bunkkerin edustan ja Tahitinkadun kääntöympyröiden myötä Jätkäsaareen on toteutettu HSL:n raitiolinjastosuunnitelman mukainen raitioverkosto.

Hanke toteutetaan osin YKT-hankkeina ja osin HKL toimii itse rakentajana. Raitiotien vaatimat sähkötyöt toteutetaan ratahankkeen yhteydessä, jotta liikennöinnin alkaminen asetetussa tavoiteaikataulussa voidaan taata.

Hankkeen ensimmäisen vaiheen maanrakennustöiden on suunniteltu käynnistyvän alkukesästä 2019.

Työnaikaiset vaikutukset raitioliikenteeseen jäävät melko pieniksi. Suurimmat vaikutukset sijoittuvat vuoden 2020 loppupuolelle, kun Atlantinkadun rataosuus yhdistetään Saukonpaaden ja Tyynenmerenkadun päissä osaksi rataverkkoa. Tällöin joudutaan raiteiden yhdistämisen ja uusien vaihteiden asentamisen ajaksi rajoittamaan raitioliikennettä kyseisillä rataosuuksilla.

Hankkeen toisessa ja kolmannessa vaiheessa liikennöintiä rajoitetaan uusien päätepysäkkien rakentamisen aikana.

Atlantinkatu ja Länsiterminaali raitioradan rakentamisen kustannusten muodostuminen

Raitioradan rakentamisen kustannukset ovat enintään 8,13 milj. euroa hankesuunnitelman mukaisesti.

Atlantinkatu ja Länsiterminaali raitioradan rakentamisen suunnitteluun on käytetty maaliskuun 2019 loppuun mennessä n. 5.000 euroa. Hankkeeseen on HKL:n vuoden 2019 budjetissa varauduttu käyttämään enintään 1,65 milj. euroa, josta viimeisimmän arvion mukaan noin 1,15 milj. euroa tulee toteutumaan vuoden 2019 aikana.

Vuodelle 2020 hankkeen kustannuksiksi on arvioitu 4,59 milj. euroa, vuodelle 2022 0,79 milj. euroa ja vuodelle 2023 1,6 milj. euroa. Vuosille 2020-2023 sijoittuvat kustannukset otetaan huomioon HKL:n talousarvioiden laatimisessa noille vuosille.

Rakennusurakan ja rakennuttamispalkkioiden kuluja on arvioitu HKL:lle kohdistuvan n. 4,81 milj. euroa vuosien 2019-2023 aikana.

Rakennusurakan töiden lisäksi hankkeessa käytetään n. 1,67 milj. euroa rataan liittyviin erillishankintoihin, mitkä sisältävät kiskot ja vaihteet, sekä 1,61 milj. euroa erillisiin ratatöihin.

Näiden lisäksi hankkeelle tulee suunnittelun ja projektin johdon kustannuksia n. 40.000 euroa.

Atlantinkatu ja Länsiterminaali raitioradan ratasähkötöiden kustannusten muodostuminen

Ratasähkötöiden kustannukset ovat enintään 1,69 milj. euroa hankesuunnitelman mukaisesti.

Atlantinkatu ja Länsiterminaali raitioradan ratasähkötöiden suunnitteluun on käytetty vuosien 2017-2018 aikana n. 13.000 euroa. Hankkeeseen on HKL:n vuoden 2019 budjetissa varauduttu käyttämään enintään 0,26 milj. euroa. Vuonna 2020 hankkeen kustannuksiksi on arvioitu 0,55 milj. euroa, vuonna 2021 0,1 milj. euroa, vuonna 2022 0,35 milj. euroa ja vuonna 2023 0,41 milj. euroa. Vuosille 2020-2023 sijoittuvat kustannukset otetaan huomioon HKL:n talousarvion laatimisessa noille vuosille.

Raitioradan ratasähkötöiden kustannukset muodostuvat pääosin hankittavista materiaaleista ja osista sekä näiden asennustöistä, yhteensä n. 1,17 milj. euroa.

Näiden lisäksi hankkeelle tulee suunnittelun ja projektin johdon kustannuksia n. 0,22 milj. euroa sekä n. 0,3 milj. euron hankevaraus.

Hankkeen vaikutukset käyttötalouteen

Hanke aiheuttaa 35 vuoden poistoajalla tasapoistoina 0,28 milj. euron vuotuisen lisäyksen poistokustannuksiin.

HSL:n perussopimuksen perusteella 50 % investoinnin poistoista (noin 0,14 milj. euroa/vuosi) ja 50 % laskennallisista korkomenoista (35 vuoden aikana yhteensä noin 4,4 milj. euroa, laskentakorko 5 %) voidaan laskuttaa HSL:ltä. HKL palauttaa HSL:ltä laskuttamansa 50 % laskennallisen korkomenon ns. infran korkotulona kaupungille.

Loppuosa poistoista (noin 0,14 milj. euroa vuodessa) ja investoinnin rahoittamisesta aiheutuvat todelliset noin 4,3 milj. euron korkokulut laina-aikana (korkokanta 3 % ja laina-aika 25 vuotta) jäävät kaupungin liikenneliikelaitoksen infratukena maksettavaksi. Atlantinkadun ja Länsi-

16.05.2019

terminaalin raitioradan vaikutus HKL:lle maksettavaan kaupungin tukeen on keskimäärin 0,14 milj. euroa vuodessa.

Lisäksi osa HSL:ltä laskutettavasta 50 % poisto-osuudesta ja 50 % laskennallisesta korosta kiertyy vuosittain käytön mukaisesti kaupungin maksettavaksi HSL:n maksuosuuden kautta; noin 50 % poisto-osuudesta ja laskennallisesta korosta katetaan lipputuloilla ja loppuosa kohdistuu kuntaosuuteen. Atlantinkatu ja Länsiterminaali raitioradan HKL:n osuuden kokonaisvaikutus Helsingin kaupungin käyttötalouteen arvioidaan olevan keskimäärin 0,26 milj. euroa vuodessa (HSL:n maksuosuus ja HKL:n samaa kaupungin tuki yhteensä).

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Otto Kyrklund, projektipäällikkö, puhelin: 393637
otto.kyrklund(a)hel.fi
Rauno Iivari, projektipäällikkö, puhelin: 040 1603398
rauno.iivari(a)hel.fi

Liitteet

- 1 A-Hankesuunnitelma_Atlantinkatu_ja_Länsiterminaali
- 2 Atlantinkatu ja länsiterminaali (Sähköistys)_Hankesuunnitelma
- 3 Piirustus - Hankkeen rajaukset ja vaiheistus

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, liikenneliikelaitoksen johtokunta